

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 10 juni 2020

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 52.101/II/PF
YM/EP

Betreft: klacht tegen de MIVB

In zitting van 10 juni 2020 onderzocht de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT), in verenigde afdelingen, een klacht tegen de MIVB met betrekking tot het feit dat, volgens de klager, een examen georganiseerd op 11 maart 2020 door de MIVB in het kader van een aanwerving van metrobestuurders op een slinkse manier betrekking zou hebben gehad op de kennis van het Turks.

In uw brief van 21 april 2020 heeft u de VCT het volgende meegedeeld (vertaling):

“(…)

De klager heeft zich kandidaat gesteld voor de functie van metrobestuurder en heeft bijgevolg deelgenomen aan de gebruikelijke aanwervingsprocedure voor deze functie. Deze procedure bestaat uit verschillende specifieke etappes en tests.

(…)

Aangezien hij geslaagd was voor deze eerste testen, heeft hij op diezelfde datum eveneens deelgenomen aan een selectiegesprek met een recruiter van de MIVB.

Aangezien het gesprek goed bleek te zijn gegaan, werd de kandidaat vervolgens opnieuw uitgenodigd om een geheugentest af te leggen.

(…)

De test die aan de kandidaten wordt voorgelegd is een gestandaardiseerde test die de MIVB uitsluitend gebruikt om het geheugen van de kandidaten te testen. Zo wordt er aan de kandidaten gevraagd om verschillende zaken binnen een bepaalde tijd uit het hoofd te leren (lijst met telefoonnummers, lijst met voorwerpen, woorden in een vreemde taal, …) om vervolgens weer te geven wat ze hebben onthouden.

De geheugentest die aan de kandidaten werd voorgelegd op 11 maart 2020 bestond aldus uit 6 proeven, met name:

- een geheugen- en reconstructieproef van een traject op een stadsplan;
- een geheugenproef van woorden in een vreemde taal (memorisatie van Turkse woorden op basis van een woordenlijst Frans-Turks) om vervolgens weer te geven op basis van meerkeuze;

(...)

Na afloop van de test heeft de kandidaat zijn ongenoegen uitgedrukt over de proef met de Turkse woorden en hoewel er een gesprek heeft plaatsgevonden met een recruiter die hem heeft uitgelegd dat het ging om een standaardtest die wordt gebruikt voor iedereen, is hij vertrokken met het plan aangifte te doen.

(...)

Op 12 maart 2020 heeft de MIVB de kandidaat aangeschreven om hem mee te delen dat hij gezakt was voor de test en dat ze dus geen positief gevolg kon geven aan zijn kandidatuur.

Op dezelfde dag heeft de kandidaat de MIVB aangeschreven om haar mee te delen dat hij een klacht had ingediend bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht vanwege het gebrek aan respect voor het gebruik van de talen die van kracht zijn in het Koninkrijk België en dit melding makend van het feit dat de kandidaten die hadden deelgenomen aan de proef van 11 maart 2020 getest zouden zijn op hun kennis van het Turks.

Dit is absoluut niet het geval:

(...)

- de proef die werd georganiseerd op 11 maart 2020 was geen “taalkundige proef”, maar een geheugentest.
- tijdens deze proef werden de kandidaten niet getest op hun taalkennis, maar enkel op hun geheugen.
- het feit dat de kandidaten werd gevraagd om Turkse woorden uit het hoofd te leren op basis van een lijst van Franse woorden met hun Turkse equivalent om vervolgens op basis van het Franse woord het overeenkomstige woord te vinden in het Turks aan de hand van meerkeuze kan niet gelijkgesteld worden met een test over de kennis van het Turks.

(...)”

*
* *

Op grond van artikel 32, § 1, derde lid van de wet van 16 juni 1989 houdende diverse institutionele hervormingen is de MIVB een dienst van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering waarop onder andere hoofdstuk V, eerste lid van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT) van toepassing zijn, met uitzondering van de bepalingen met betrekking tot het gebruik van het Duits.

Een selectieproef voor metrobestuurders is een aangelegenheid die ressorteert onder de binnendiensten in de zin van artikel 39, § 1 SWT. Overeenkomstig datzelfde artikel 39, § 1

SWT, dat verwijst naar artikel 17, § 1, B, 1° SWT, is de taal die moet worden gebruikt voor een zaak die ambtenaren van de dienst betreft de taal van diens toelatingsexamen of bij ontstentenis van zulk examen de taal van de groep waartoe betrokkene behoort op grond van zijn hoofdtal. Het gaat *in casu* over het Nederlands of het Frans.

De enige taalvereiste die wordt opgelegd door de SWT in hoofde van de ambtenaren van het tweetalig kader die het bewijs moeten leveren dat zij de tweede taal voldoende kennen, is de vereiste om tot het tweetalig kader toegelaten te worden, zoals bepaald in artikel 43, § 3, tweede, derde en vierde lid SWT.

Het gedeelte van de geheugentest dat erin bestond om Turkse woorden met hun Franse equivalenten uit het hoofd te leren is wel degelijk een taalkundige proef aangezien het gaat over het kunnen vertalen van woorden in de taal van de procedure (het Frans) naar een andere taal, *in casu* het Turks.

In beginsel kan de kennis van een andere taal dan die voorzien is in de SWT niet vereist worden als bijkomende wervings- of bevorderingsvoorwaarde. Dit is slechts mogelijk wanneer er voor elk toelatings- en bevorderingsexamen voorafgaandelijk het advies van de VCT wordt ingewonnen.

Deze vraag dient echter voldoende te worden gemotiveerd teneinde aan te tonen dat de functie in kwestie bezwaarlijk kan worden uitgeoefend zonder de actieve kennis van de andere taal.

In casu werd geen enkele gemotiveerde vraag om advies ingediend bij de VCT.

De klacht worden derhalve ontvankelijk en gegrond bevonden.